

INDEX

LIBER SEXTUS DE SACRAMENTIS.

TRACTATUS PRIMUS DE SACRAMENTIS IN GENERE

CAPUT I.

De Natura Sacramenti Novae Legis.

DUBIUM I.

QUID SIT SACRAMENTUM.

1. Quomodo definiatur sacramentum. Et quae requirantur ad essentiam sacramenti. — 2. Alia communior definitio sacramenti. — 3. An fuerint vera sacramenta sacrificia, figurae et sacramenta veteris legis. — 4. Quid notandum de circumcisione. — 5. Quae alia excludandur a ratione sacramenti. — 6. Plura notanda circa sacramenta. Et quotupliciter sacramenta distinguantur. — 7. An sacramenta causent gratiam physice, vel moraliter. . . . . p. 3

DUBIUM II.

QUID CIRCA MATERIAM
ET FORMAM SACRAMENTORUM SERVANDUM.

8. Quotupliciter sumatur sacramentum. — 9. Quae conjunctio requiratur inter formam et materiam. — 10. Vide resolutiones. — 11. Quae mutatio invalidet sacramentum. — Vide resolutiones apud Busenbaum. — 12. An materiae et formae omnium sacramentorum sint a Christo in specie determinatae. p. 7

CAPUT II. De Ministro Sacramentorum.

DUBIUM I.
QUID REQUIRATUR
UT MINISTER DET VALIDE SACRAMENTUM.

13. Ad valorem sacramenti requiritur potestas et intentio ministri. — 14. Utrum in ministro requiratur etiam attentio. — 15. Quotupliciter potest esse *intentio*. — 16. Non sufficit in ministro intentio *habitualis* vel *interpretativa*. — 17. Non requiritur *actua-*

lis. — 18. Sufficit *virtualis*. — 19. An sufficiat intentio coacta; vel cum errore circa personam suscipientis. — 20. An ad validitatem sacramentorum requiratur intentio interna ministri. Et 1°. An sufficiat sola intentio faciendi actionem externam. — 21. 2°. An requiratur intentio faciendi quod facit Ecclesia Romana. — 22. 3°. An requiratur intentio explicita conficiendi sacramentum aut producendi effectum sacramenti. Et an, celebrandi ritum externum uti sacram. — 23. An minister debeat habere intentionem faciendi ritum sacrum quem intendit Ecclesia. — 24. Si minister habeat duas intentiones contrarias, quenaam debeat praevalere. — 25. Vide resolutiones Busenbaum. — 26. An sit validum sacramentum collatum sub conditione. — 27. An sit licitum conferre sub conditione sacramenta characterem imprimentia. — 28. An etiam alia sacramenta. — 29. An in extrema necessitate proximi minister possit et teneatur ministrare sacramentum, quando materia est dubia . . . . . p. 13

DUBIUM II.

QUID REQUIRATUR IN MINISTRO
UT LICITE MINISTRET.

30. Vide quae se habent de hoc apud Busenbaum. — 31. *Primo* de statu gratiae requiso in ministris sacramentorum ad ea ordinatis. — 32. Qu. 1. Quid de aliis ministris ad ea non ordinatis. An sacerdos baptizans non solemniter graviter peccet (Vide Infert. 1). — An contrahens Matrimonium in mortali duplex sacrilegium committat (Vide Infert. 2). — 33. An excusentur ministrantes in mortali, si urgeat necessitas. Quid de ministrantibus in nosocomiis, de obstetricibus, et maxime de parochis, etc., ministrantibus in necessitate. — 34. Qu. 2. An conferens sacramenta teneatur praemittere confessionem, si sit in mortali. — 35. Qu. 3. An peccet graviter sacerdos sive diaconus ministrans Eucharistiam in mortali. — Quot peccata committat sacerdos celebrans in mortali. — An ministrans Eucharistiam pluribus successive committat plura peccata. — An peccet graviter tangens ex officio Eucharistiam in mortali. — 36. Qu. 4. An peccet

graviter confessarius tantum audiens confessionem in mortali. Qu. 5. An confessarius plures successive absolvens plura sacrilegia committat. — 37. *Secundo* de statu gratiae requisito in exercentibus alias functiones sacras. — 38. De diacono et subdiacono ministrante altari in mortali. — 39. De episcopo conficiente in mortali chrisma vel oleum sanctum. — 40. De episcopo consecrante in mortali templo, vel benedicente vestes, etc. Et de sacerdote assistente Matrimonio, vel benedicente aquam, cineres, etc. — 41. An praedicator concionans in mortali peccet mortaliter. — 42. Vide apud Busenbaum de ministro utente materia vel forma dubia, vel corruptam proferente formam, vel omittente caeremonias. — 43. An sacramenta sint indignis deneganda. — *Dicendum I^o*. Generaliter loquendo, sacrilegium est ministrare sacramenta indignis. — 44. *Dicendum II°*. Peccatori publico negandum est sacramentum, sive occulta sive publice petat. — 45. Dub. 1. Quid, si peccatum sit notum tantum aliquibus adstantium. — 46. Dub. 2. Quid, si crimen sit publicum in alio loco. — 47. Dub. 3. An peccatori publico possit unquam ministrari Eucharistia. — 48. Dub. 4. Quid agendum in dubio de criminis et de poenitentiis. — 49. Dub. 5. An minister ob metum mortis possit dare sacramentum indigno. — 50. *Dicendum III°*. Peccatori occulto publice petenti non est negandum sacramentum. Secus, si petat occulte. — 51. Qu. 1. An confessarius possit negare sacramentum ob crimen auditum in confessione. — 52. Qu. 2. An episcopus possit negare sacramentum Ordinis peccatori occulto publice petenti. — 53. Qu. 3. An possit absolviri ordinandus habituatus in vitio turpi, qui vult ascendere ad ordines sacros. (Remissive ad n. 63 in fine hujus Dubii). — 54. Qu. 4. An parochus possit assistere Matrimonio publici peccatoris. Et ad quid teneatur circa impedimenta. — 55. Qu. 5. An unus sponsorum possit licite Matrimonium inire cum altero excommunicato vel publico peccatore. — 56. Et an liceat conjugia contrahere cum haereticis. — 57. Qu. 6. An in sacramentis conferendis liceat uti opinione probabili. — 58. Qu. 7. An et quando ministri teneantur ministrare sacramenta. — 59. Qu. 8. An liceat simulare administracionem sacramenti. — 60. An liceat simulare susceptionem sacramenti. Sed quid, si quis simulet confiteri. — 61. Quid, si quis simulet communicare. — 62. Quid si quis simulet contrahere Matrimonium. — 63. *Dissertatio* de clero habituato in vitio turpi; an possit absolviri volens ordinari in sacris. (Usque ad n. 77) . . . . . p. 24

CAPUT III.

De Suscipienti Sacramentum.

DUBIUM I.

QUAE DISPOSITIO REQUIRATUR
AD VALOREM SACRAMENTI IN SUSCIPENTE.

78. Vide quae habentur apud Busenbaum. — 79. An solus homo viator sit capax sacramentorum. — An soli baptizati valide susci-

pient alia sacramenta. — 80. Nulla requiritur intentio in pueris et perpetuo amētibus, quoad Baptismum, Confirmationem et Ordinem. — 81. Quae intentio requiratur in adultis. An sufficiat intentio neutralis, an habitualis. Quid de dormientibus, ebris et lapsis in amentiam. — 82. An sufficiat intentio interpretativa . . . . . p. 60

DUBIUM II.

QUID REQUIRATUR UT LICITE ET CUM FRUCTU
SUSCIPIATUR.

83. Quae requirantur in suscipiente sacramenta *mortuorum*, et quae *vivorum*. — 84. An aliquando possit ministrari viaticum alaico, vel sacerdos non jejunus celebrare. — 85. An magis dispositi majorem fructum recipiant. An sumant cum fructu hostiam ii qui nesciunt esse consecratam. — 86. Plura notanda de suscipiente sacramentum cum mortali aut veniali. — 87. An omnia sacramenta causent gratiam remoto peccato. — 88. An liceat petere sacramentum a ministro excommunicato. — 89. An a ministro peccatore . . . . . p. 64

CAPUT IV.

Quid sint Sacramentalia, et quid efficiant.

90. Quid et quae sint Sacramentalia. — 91. An sacramentalia vim habeant ex opere operato. — 92. Quomodo per sacramentalia remittantur peccata. — 93. Plura notanda. — 94. De usu Agnorum Dei, aquae benedictae et similium. . . . . p. 72

TRACTATUS SECUNDUS

DE BAPTISMO ET CONFIRMATIONE

CAPUT I.

De Baptismo.

95. Quomodo distinguitur Baptismus. — 96. De Baptismo flaminis. — 97. De Baptismo sanguinis. — 98. An, ut martyrum remittat culpam, requiratur in peccatore contrito vel caritas. — 99. Quando martyrum gratiam conferat. — 100. An sint martyres qui moriuntur in obsequio peste infectorum. — 101. An liceat se offerre ad martyrium. Vel se prodere catholicum per abstinentiam a carnibus. . . . . p. 75

DUBIUM I.

QUAE SIT MATERIA BAPTISMI.

102. Quae sit materia *remota* Baptismi. (Vide Resolut. apud Busenbaum). — 103. 1°. Quae sit materia certe valida. 2°. Quae certe invalida. 3°. Quae dubia. An in necessitate liceat ibi uti opinione etiam tenuiter probabili. — 104. Dub. 1. An sit materia apta

aqua per artem chimicam educta. — Dub. 2. An saliva, sudor aut lacrymae. — Dub. 3. An aqua fluens ex vite. — Dub. 4. An nix non soluta. — 105. Quae sit materia *proxima* Baptismi. (Vide Resolutions apud Busenbaum). — 106. Qu. 1. An valeat Baptismus, si quis projiciat puerum in flumen. Quid, si baptizet cum aqua defluente ex tecto. An liceat in necessitate projicere puerum in flumen ut baptizetur. An autem cum aqua nociva baptizare. — 107. Qu. 2. An infans in necessitate possit baptizari in utero matris. Quid, si baptizetur puer tantum in capite egresso ex utero. — Qu. 3. An valeat Baptismus, si aqua attingat tantum vestes aut capillos. — Qu. 4. An valeat Baptismus collatus in scapulis vel pectore. — Qu. 5. An requiratur trina ablution. — Qu. 6. An sufficiat ad Baptismum una vel altera aquae gutta . . . . . p. 77

DUBIUM II.

QUAE SIT FORMA BAPTISMI.

108. Vide apud Busenbaum quae sint formae validae. Quae invalidae. Quae dubiae. — 109. Quot modis possit forma variari: 1° Per mutationem. — 110. 2° Per corruptionem. — 3° Per transpositionem. — 111. 4° Per additionem. — 112. 5° Per diminutionem. — Hinc dub. 1. An invalidet Baptismum omissione conjunctionis *Et*. — Dub. 2. An omissione praepositionis *In*. — Dub. 3. An valeat Baptismus, collatus tantum *In nomine Christi* . . . . . p. 90

DUBIUM III.

DE MINISTRO BAPTISMI.

ART. I.

QUAE SIT MINISTER BAPTISMI.

113. Quis sit minister validi Baptismi, et quis liciti. — 114. Nemo sine commissione potest baptizare extra suam dioecesim. — 115. A quo baptizandi peregrini, vel casu natu. Et an sufficiat quasi domicilium ad constitendum aliquem parochianum illius loci. — 116. Quando diaconus possit baptizare. — Dub. 1. An in necessitate possit baptizare solemniter. — Dub. 2. An clericus aut diaconus solemniter baptizans sine commissione fiat irregularis. — Dub. 3. An fiat irregularis laicus baptizans solemniter. — 117. Ordo servandus inter ministros Baptismi in necessitate conferendi. — Dub. 1. An graviter peccet laicus qui baptizat praesente sacerdote. — Dub. 2. An, qui praesente sacerdote excommunicato. — Dub. 3. An, qui praesente diacono. — Dub. 4. An, qui praesente clerico inferiori. — Dub. 5. An peccent graviter parentes qui faciunt baptizare prole a praedicante. — 118. Not. I. An possit quis baptizare seipsum. — Not. II. Quae dilatio in ministrando Baptismos sit mortalitatem. — Not. III. Quinam intantes prohibeantur domi baptizari . . . . . p. 97

ART. II.

AN DUO POSSINT SIMUL UNUM BAPTIZARE.

(119 et 120) . . . . . p. 107

DUBIUM IV.

QUOD SIT SUBJECTUM BAPTISMI.

121. Quis sit capax Baptismi. An pueri et amentes. — 122. De poenis rebaptizantium. An rebaptizantes sub conditione fiant irregulares. — 123. De infante nondum nato (Remissive ad n. 107). — 124. An baptizandi sint fetus abortivi. An plures eodem tempore. — 125. An conferendus sit Baptismus monstris. — 126. An sint baptizandi filii infidelium, et quae in hoc puncto sint certa. Certum est: 1° talem Baptismum semper esse validum. — 127. 2° Baptizandos esse filios, si parentes defecerint a fide. Quid, si mansuris apud parentes haereticos. — 128. 3° Si ipsi filii infidelium petant. Quid in dubio an careant ratione. — 129. 4° Si sint in periculo mortis. — 130. 5° Si sint positi extra curam parentum. 6° Si capti sint in bello. 7° Si parentes sint servi. — 131. 8° Si unus parentum consentiat. — 132. Dub. 1. An baptizari possint filii infidelium usu rationis parentes, invitatis parentibus. Et an ii quos pater offert ut liberentur a morbo. — 133. Dub. 2. An liceat vendere infantes parentibus paginis. — 134. An et quando possit repeti Baptismus sub conditione. Not. 1. Quid, si adsit unus testis de Baptismo collato. Not. 2. Quid de adultis natis ex christianis. Not. 3. Quid, si pueri sint arrepti a barbaris. — 135. De infantibus expositis. — 136. De baptizatis ab obstetricibus et a laicis. — 137. De baptizatis ab haereticis. Vide alia apud Busenbaum. — 138. De effectibus Baptismi. — 139. De dispositione requisita in adultis baptizandis . . . . . p. 108

DUBIUM V.

DE CAEREMONIA BAPTISMI.

ART. I.

QUAE SERVANDA CIRCA CAEREMONIAS BAPTIZANDI.

140. Quae servanda quoad caeremonias Baptismi. — 141. An sit mortale baptizare sine unctione chrismatis et aqua consecrata. — 142. An sit illicitum baptizare extra ecclesiam. Et quando permittatur. — 143. An omittendae caeremoniae in Baptismo privato, et an patrinus. — 144. An, collato Baptismo privato, caeremoniae sint splendae. Quid, si Baptismus fuerit invalidus. — 145. Quid notandum circa nomen in Baptismo imponendum et librum Baptismatum . . . . . p. 123

ART. II.

QUI PATRINI, ET QUOD EORUM OFFICIUM.

146. Ad quid teneantur patrini. Et quae requirantur ut quis valide sit patrinus. — 147. Quando patrinus teneatur instruere susceptum. Et an possit omitti patrinus in Baptismo privato. — 148. Qualis actus requiratur in patrinis ut contrahant cognationem. — 149. An cognationem contrahant suscipiens vel baptizans in Baptismo privato. — 150. An parentes suscipientes vel baptizantes filios, contrahant impedimentum

petendi debitum. — 151. An contrahat cognationem suscipiens infantem in Baptismo collato sub conditione. — 152. An, qui ex errore suscipit unum pro alio. — 153. Quis contrahat cognitionem, si quis suscipiat nomine alterius. — 154. An patrini, ad contrahendam cognitionem debeat esse designati. — 155. An possint esse patrini ejusdem duo mares vel duas feminae. — Dub. 1. An patrini masculi debeat esse masculus, etc. — Dub. 2. An peccent designantes duos mares vel duas feminas. — 156. Quid requiratur ut quis liceat sit patrini. Repelluntur ab hoc officio: 1°. Religiosi. 2°. Conjuges et parentes. 3°. Infames. 4°. Apostatae et haereticci. An autem catholici possint suscipere infantes haereticorum, haeretico baptizante. 5°. Plures quam duo. — 157. An duo conjuges possint esse patrini alienae prolis. — 158. Vide quae habentur apud Busenbaum. — 159. Quando graviter peccet parochus circa hanc materiam. — 160. Quae debeat monere parochus post datum Baptismum. Et signanter, ne matres decumbaunt cum infantibus. . . . p. 126

CAPUT II.

De Confirmatione.

DUBIUM I.

QUID SIT, ET QUAE EJUS MATERIA ET FORMA.

161. Qua ratione Confirmatio est sacramentum. — 162. Quae sit *materia remota* hujus sacramenti. Et an sit materia necessaria oleum olivarum et balsamum. — 163. An sit necessaria benedictio chrismati. Et an haec possit committi simplici sacerdoti. An sit obligatio uti chrismate novo. — 164. Quae *materia proxima*. Et an ultra chrismatum requiratur altera manuum impositio. — 165. An unctionis possit fieri alio dito quam pollice manus dexteræ. — 166. An, medio instrumento. — 167. De *forma* in Ecclesia latina. — 168. Quae mutationes circa formam invalidum sacramentum. De forma Graecorum. — 169. De *effectibus* Confirmationis. . . . . p. 138

DUBIUM II.

QUIS SIT MINISTER, ET QUOD SUBJECTUM.

170. An soli episcopi sint ministri Confirmationis. — 171. An peccet graviter episcopus confirmans non suos. — 172. Et quam poem incurrat. — 173. An autem possit præsumere consensum aliorum episcoporum. — 174. Qu. 1. An confirmans et confirmandus debeat esse jejuni. — Qu. 2. An confirmationis ministranda sit in ecclesia. Et an conferri possit in die feriali, et vespere. — 175. Quando teneatur episcopus confirmatione. — 176. Quinam valide confirmantur. — 177. An infantes. — 178. An sit licitum pueros confirmare sine causa. — 179. Quae dispositio ad Confirmationem. — 180. An liceat confirmantur amentes. . . . . p. 156

DUBIUM III.
QUAE CONFIRMATIONIS NECESSITAS,
ET CAEREMONIAE.

181. An adsit per se gravis *obligatio* suscipiendo Confirmationem. — 182. An autem per accidens, nempe ratione vitandi: 1° periculi; 2° scandali; 3° contemptus. Et quando contemptus intervenit. — 183. An sit gravis obligatio suscipiendo Confirmationem ante susceptionem primæ tonsuræ. — 184. Quae *caeremoniae* sint servandæ in Confirmatione. Et quid notandum: 1°. Quoad vestes episcopi. 2°. Quoad ceremonias alapæ et cerei. 3°. Quoad locum chrismati. Et an confirmandi accedere debeat. jejuni. — 185. Requiritur etiam: 1°. Patrinus. 2°. Ut hic sit unus. 3°. Ut sit confirmatus. — 186. Dub. 1. An peccet graviter qui tenet non confirmatus. Dub. 2. An patrini non confirmatus contrahat cognitionem. — 187. Requiritur etiam 4°. Ut patrini sit diversus a patrino Baptismi. An monachi possint esse patrini Confirmationis. — 188. An sit obliganda fascia frons confirmandi. — Et an sit necessaria ultima benedictio episcopi . . . . p. 161

TRACTATUS TERTIUS
DE EUCHARISTIA

CAPUT I.

DE ESSENTIA EUCHARISTIAE.

DUBIUM I.

QUID SIT EUCHARISTIA.

189. In quo constituantur sive consistat essentia Eucharistiae. — 190. Vide resolutiones apud Busenbaum circa rationem specificam et numericam hujus sacramenti. — 191. Qu. 1. An tota ratio specifica Eucharistiae salvetur in alterutra specie. Qu. 2. Unde sumatur unitas numerica Eucharistiae. — 192. Qu. 3. An Eucharistia sit necessaria ad salutem necessitate medii. — 193. Qu. 4. An Eucharistia sit necessaria adultis ad vitam spiritualem conservandam. . . . . p. 171

DUBIUM II.

QUAE MATERIA EUCHARISTIAE.

194. Quae sit materia proxima hujus sacramenti. — 195. De obligatione consecrandi sub utraque specie. (Vide quae habentur apud Busenbaum). — 196. Dub. 1. An haec obligatio sit de jure divino, vel ecclesiastico. Dub. 2. An Papa possit in ea dispensare. Dub. 3. An sit valida consecratio unius speciei sine altera. — 197. An aliquando per accidens possit una species sine altera consecrari. . . . . p. 175

DUBIUM III.

QUALIS DEBEAT ESSE PANIS IN MATERIA
EUCHARISTIAE.

198. An solus panis triticus sit materia apta. — 199. Non est ad Eucharistiam materia apta:

1. Panis ex oryza, leguminibus, etc. 2. Massa cruda aut friba, sive elixa. 3. Panis subactus oleo, lacte, etc. Quid, si aqua non naturali. 4. Hostiae rubrae. 5. Panis corruptus. — 200. Quinam panis est materia dubia. An ex farre, silagine, amylo. — 201. Qui panis est materia valida, sed illicita: 1. Si modice alii rei permixtus. 2. Si mucidus. — 202. Valide etiam, sed illicite consecrant Latini in fermentato, et Graeci in azymo. — 203. Dub. 1. Quid, si Latinus transeat per Graeciam, vel contra. Dub. 2. An Latinus possit celebrare in fermentato ad dandum viaticum. — 204. De hostia fracta vel maculata. — 205. De figura hostiae consecrandae. Et an liceat celebrare cum hostia minori . . . . p. 178

DUBIUM IV.

QUALE VINUM SIT MATERIA EUCHARISTIAE.

206. Quale vinum non est materia apta: 1. Siceria, etc. 2. Agresta. 3. Acetum. 4. Uvae. 5. Mustum decoctum. — 207. Quale est materia valida, sed illicita: 1. Mustum. 2. Vinum permixtum. 3. An ascens (vide infra, Qu. 1). 4. An congelatum (vide infra, Qu. 2). — 208. An sub praeepto gravi aqua miscenda est vino. Et qualis aqua, et in quantum quantitate. Et an mixtio facienda in calice. — 209. An aqua mixta vino immediate convertatur in Sanguinem. — 210. Quae nam quantitas aquae immiscenda in calice. Quid, si Sanguis cadat super altare, linea aut corporale, etc. . . . . p. 183

DUBIUM V.

QUAE CONDITIONS

AD MATERIAE CONSECRATIONEM REQUIRANTUR.

211. Ad *validam* consecrationem requiritur I. Ut materia sit moraliter et sensibiliter praesens. — 212. Hinc valide consecrantur hostiae in ciborio clausae, vel in tenebris, etc. — 213. Invalide tamen consecratur: 1. Materia post tergum aut parietem. 2. Materia remota. 3. Materia valde modica. — 214. Requiritur II. Ut materia sit certa et determinata. — 215. An consecretur hostia inciso sacerdote. Et an guttae vini separatae. — 216. Valida est consecratio: 1. Si sacerdos determinet quoquo modo. 2. Si putet hostias esse minoris numeri. 3. Si, postquam interderit eas consecrare, de eis obliscatur. — 217. Quid, si ciborium ex obliuione relinquitur extra corporale. — 4. Si hostiae deferrantur post oblationem. — 218. Quae requirantur ad *licitam* consecrationem. — 219. Quibus casibus peccet celebrans in consecrando . . . . . p. 189

DUBIUM VI.

QUAE SIT FORMA CONSECRATIONIS EUCHARISTIAE.

220. Quae yerba sint de essentia in consecratione panis, et quae, vini. — Et an verba sint proferenda simul recitative et significative. — 221. Quae forma sit illicita. Quae invalida. Et quae dubia. — 222. Qu. 1. An

in consecratione panis praerequirantur verba: *Qui pridie*, etc. — 223. Qu. 2. An in consecratione calicis omnia verba sint de essentia. Qu. 3. Quid significant rō *Hoc et Hic*. Qu. 4. An conficiatur Eucharistia si omittatur verbum *Est*. — 224. Vide plura circa variationem verborum. — Quid, si sacerdos se distrahit in consecrando. p. 194

DUBIUM VII.

QUAMDIU CHRISTUS MANEAT IN EUCHARISTIA.

225. Infra quantum tempus species consumuntur. — 226. Quando recipiatur gratia. — 227. Quid, si sacerdos se disponeret intersumptionem. — 228. An recipiatur plus gratiae, si sumatur utraque species vel major materia. — 229. Quid, si vinum consecratum in aliud vinum aut liquorem injiciatur . . . . . p. 198

CAPUT II.

De Causis et Subjecto Eucharistiae.

DUBIUM I.

DE CAUSIS.

ART. I.

AD QUEM SPECTET DISPENSATIO EUCHARISTIAE.

230. An solis sacerdotibus liceat Eucharistiam ministrare. — 231. An soli sacerdotes valide consecrent. — 232. Quid notandum de sacerdotibus consecrantibus simul unam hostiam, sive cum episcopo. — 233. An parochus tempore pestis teneatur ministrare Eucharistiam. — 234. An inferior sacerdote, ministrando incurrat irregularitatem. — 235. An sufficit consensus pastoris. — 236. Quid, si ministrandum sit viaticum. — 237. Quaer. 1. Quando liceat diaconis ministrare. Qu. 2. An liceat clericis, aut etiam laicis, in necessitate sumere Eucharistiam per seipso. Qu. 3. An liceat laico, in necessitate alteri viaticum ministrare. — 238. An sacerdos extra articulum mortis possit se ipsum communicare. — 239. An ali praeter pastores possint ministrare Eucharistiam in articulo mortis et in Paschate. — 240. Quibus casibus liceat regularibus tunc ministrare . . . . . p. 201

ART. II.

QUID REQUIRATUR IN MINISTRÓ,
AD LICITAM ADMINISTRATIONEM EUCHARISTIAE.

241. An Eucharistia deferenda ad infirmum cum stola, superpelliceo ac lumine. Quid de Extrema Unctione. — 242. An in necessitate liceat currere. — 243. An deferre Eucharistiam in equo. Et an, tantum ad eam adorandam. — 244. An liceat dispensare vel celebrare posterioribus digitis. Et an, medio instrumento tempore pestis. — 245. Quando peccet dispensans ob defectum ritus Ecclesiae. — 246. Quibus subjectis non liceat porrigerre communionem. — 247. An autem com-

munio porrigenda reis capite damnatis. Et an semifatu et obssessis. — 248. Quomodo pastor debeat asservare Eucharistiam. Et an Eucharistia asservanda et deferenda semper sit cum lumine. — 249. An ministranda communio in Missa *de Requiem*. — 250. Quid faciendum, si hostia decidat in terram. — 251. Quid faciendum de fragmentis hostiarum. — 252. Qua hora et qua die possit dari communio. — 253. Quoties parochus teneatur ministrare communio. — 254. Quid notandum circa communioem quotidianam . . . . . p. 210

DUBIUM II.

DE SUBJECTO, SEU SUSCIPIENTE EUCHARISTIAM.

ART. I.

QUAE REQUIRATUR IN EO DISPOSITIO ANIMAEE.

255. De praecerto praemittendi confessionem ad communionem. — 256. Qu. 1. An hoc praecerto sit divinum vel ecclesiasticum. — 257. Qu. 2. An qui post confessionem recordator mortalis teneatur ante communionem illud confiteri. — Qu. 3. An teneatur conteri. — 258. Quid, si sacerdos dubitat de peccato commiso. (Remissive ad n. 474, de sacramento Poenitentiae). — 259. Non excusat a confessione celebritas, devotio aut paupertas. — 260. Excusat vero: 1. Periculum mortis, et necessitas ministrandi viaticum. 2. Scandalum aut nota infamiae. Quid, si deferatur viaticum infirmo qui nequit tam cito expiere confessionem. — 261. Quid, si populus aut ipse sacerdos deberet carere Missa vel communione paschali. — 262. Quid, si sacerdos inter celebrandum graviter peccet, vel recordetur peccati praeteriti, an teneatur confiteri si possit (Vide ibidem Dub. 1). — Et an teneatur Missam deserrere, si nequeat confiteri (Vide Dub. 2). — 263. Quid, si laicus recordetur mortalis in scanno communicantium. — 264. Quando censeatur deesse copia confessarii. Et quae distantia confessarii excusat. Quid, si non adsit nisi sacerdos simplex, vel confessarius excommunicatus, etc. — 265. Qu. 1. Quid, si sacerdos habeat peccatum reservatum, et desit confessarius habens facultatem. Qu. 2. An tunc teneatur confiteri mortalia tam reservata quam non reservata. Qu. 3. Quid, si habeat excommunicationem reservatam. — 266. Qu. 4. Quomodo intelligentum praecerto confitendi quamprimum. Qu. 5. An ad illud teneatur sacerdos celebrans sacrificium. — 267. Qu. 6. An celebrans confessus, et oblitus peccati. Qu. 7. An sacerdos non confessus, qui meminit peccati post consecrationem. — 268. Qu. 8. An praecerto confitendi quamprimum obliget etiam laicos. — 269. Effectus Eucharistiae. — 270. Quae ritur 1. An accedere ad Eucharistiam cum veniali habituali sit novum veniale. — Qu. 2. An communicans cum veniali actuali peccet venialiter et fructum amittat . . . . . p. 222

ART. II.

QUAE REQUIRATUR DISPOSITIO CORPORIS.

271. An pollutio et actus conjugalis impediunt a communione. — 272. Qu. 1. Quid, si pol-

lutio fuerit voluntaria; et quid, si involuntaria. — 273. Qu. 2. An semper sit veniale accedere ad Eucharistiam post copulam conjugalem. — 274. Qu. 3. An conjux reddens debitum teneatur ea die abstinere a communione. — 275. An macula externa, ut lepra, etc., impediat a communione, et an a celebratione. An menstrua. An latio armorum. — 276. An sacerdos communicans extra Missam debeat esse stola indutus. — 277. De jejuno naturali ad communionem praerequisito (Vide resolutiones apud Bussenaum). — 278. Praenot. 1. hoc non esse de praecerto divino. Praenot. 2. non dari in eo parvitate materiae. Praenot. 3. tria requiri ad solvendum hoc jejunium, ex tribus regulis, videlicet. — 279. Regula I. Ut res sumatur ab extrinseco. — Dub. 1. An frangat jejunium voluntaria trajectio reliquiarum cibi. — Dub. 2. An guttulae aquae commixtae cum saliva, aut juscui degustati. An saccharum ante median noctem in ore immisum. An aqua hausta a lapsu in flumen. An sanguis haustus e digito. Quid, si defluat e capite. — 280. Regula II. Ut res sumatur ad modum comedientis aut potationis. — Dub. 1. An frangat jejunium pulvis tabaci surpunctus per nares. — Dub. 2. An fumus tabaci. — Dub. 3. An tabaci folia, vel aroma dentibus contrita. — 281. Regula III. Ut sumatur res habens rationem cibi aut potus. — Hinc quaeritur an solvat jejunium comedientis capillorum, lanae, ligni, chartae, lapillorum, cretae, et similium. — 282. An liceat sequi ultimum inter horologia. Et quid, si quis deglutiatur cibum post primum ictum. An in dubio soluti jejunii liceat communicare (Vide hic, et Lib. I, n. 39). — 283. An sit peccatum sumere cibum vel expuere statim post communionem. — 284. In quibus casibus possit quis communicare non jejunus. — 285. An liceat iterum dare viaticum infirmo non jejunio. Dub. 1. Quanto tempore una communio debeat ab alia distare. Dub. 2. An qui communicaverit paucis ante diebus ex devotione, teneatur, adveniente periculo mortis, sumere viaticum. Dub. 3. An, qui mane communionem receperit. Dub. 4. An sacerdos possit aliquando omittere verba: *Accipe viaticum*, etc. — 286. An sacerdos possit celebrare non jejunus, ad dandum alteri viaticum. An, ad dandum sibi ipsi. — 287. An liceat communicare post cibum, ne Eucharistia pereat aut male tractetur. An, ad vitandum scandalum. — 288. An, ad perficiendum sacrificium vel communionem. — 289. An, ad vitandam mortem. — An liceat communicare ante somnum vel digestionem. . . . . p. 240

ART. III.

QUAE ET QUANTA SIT OBLIGATIO SUMENDI EUCHARISTIAM.

290. An communio in adultis sit necessaria necessitate mediis (Vide etiam dicta n. 192). — 291. An et quando quisque in periculo vitae teneatur sumere communionem. — 292. Quid agendum in periculo vomitus, vel in casu delirii. — 293. An pueris ministrandum viaticum. (Vide alia notanda apud Bu-

senbaum). — 294. De obligatione communicandi. — 295. Quando obliget praecceptum divinum, et quando ecclesiasticum. — 296. Dub. 1. Quomodo computandus annus obligationis. — 297. Dub. 2. An qui non communicavit in Paschate teneatur communicare quamprimum. Quid, si quis ad implendum praecceptum paschale, praevidens impedimentum, communionem anticipavit. — 298. Dub. 3. An qui non potest communicare in Paschate teneatur praevenire. — 299. Dub. 4. An teneantur fideles tollere impedimentum, ut communioni paschali satisfaciant. — 300. De obligatione communicandi in parochia. — An eximantur sacerdotes, peregrini, famuli religiosorum. An alii, ex consensu pastoris. — 301. De obligatione puerorum communicandi in Paschate. — Qu. 1. An pueri teneantur aut possint communicare statim post usum rationis. Dub. 1. Quia aetate censeantur obligati ad communionem. Dub. 2. An infantibus sit danda communionis in articulo mortis. — 302. Qu. 2. An possit ministrari communionis amentibus. — 303. Qu. 3. An semifatu, mutis, surdis et obssessis. . . . . p. 268

CAPUT III.

De Eucharistia ut est Sacrificium.

DUBIUM I.

QUID SIT MISSA, ET QUAE OBLIGATIO SACERDOTUM CIRCA ILLAM.

304. Definitio sacrificii Missae. — Not. 1. Quomodo definitur sacrificium in genere. Not. 2. Quomodo distinguuntur sacrificia. Et quomodo sacrificium Eucharistiae omnia illa continet. Et in quo differat a sacrificio crucis. Not. 3. An Missa sit verum sacrificium. — 305. In quo consistat essentia sacrificii Missae. — 306. An ad essentiam sacrificii requiratur consecratio utriusque speciei. — 307. Quinam sint offerentes in sacrificio Missae. — 308. Pro quibus possit offerri Missa. — 309. Dub. 1. An pro excommunicatis. Dub. 2. An pro infidelibus. — 310. Dub. 3. An pro defunctis. — 311. Effectus sacrificii Missae sunt quatuor: 1. Remissio peccatorum. 2. Remissio poenarum. 3. Augmentum gratiae. 4. Impetratio bonorum. — 312. De valore et fructu Missae. — An Missa habeat valorem infinitum. Et an fructus Missae pendeat a probitate celebrantis. — 313. De obligatione celebrandi, quam habent sacerdotes. — Dub. 1. An ipsi ex praecerto gravi teneantur aliquando celebrare. — Dub. 2. Quoties in anno teneantur celebrare simplices sacerdotes. Quoties parochi. Et quoties episcopi. — 314. De Missa conventuali quotidie celebranda. — 315. De obligatione dicendi tempore debito Missas pro accepto stipendio. — 316. Quaenam praenotanda circa originem stipendi. — 317. Qu. 1. An liceat sacerdoti dulti accipere stipendium pro Missis. Et an peccet graviter qui principaliiter celebrat pro stipendio. — Qu. 2. Quomodo peccet sacerdos differendo celebracionem. Et quae dilatio censeatur modica. Quid,

DUBIUM II.

CUJUS SIT APPLICARE FRUCTUM SACRIFICII.

334. A quo applicandus sit fructus Missae. — An religiosus valide Missam applicet contra voluntatem paelati. — 335. Applicatio debet fieri ante celebrationem. — Qu. 1. An sufficiat applicatio habitualis. — Qu. 2. An, si quis accepit stipendia a diversis, sufficiat appli-

care Missas pro eis in confuso. — 336. Quid, si applicatio nulli fiat vel incapaci. — 337. An valeat applicatio conditionata. — Et an applicatio facta pro primo offerente sit illicita et invalida. — 338. An in die mortuorum possit applicari Missa pro particularibus ex stipendio. — 339. De altari privilegiato. — Qu. 1. An ad tales indulgentias lucrandas requiratur Missa de Requiem. — Qu. 2. Quomodo intelligenda est clausula: *modo in ecclesia quotidie dicantur septem Missae.* — Qu. 3. Quomodo clausula: *modo in ecclesia non sit aliud altare privilegium* . . . p. 324

DUBIUM III.

QUANDO ET QUOTIES LICEAT CELEBRARE.

340. An possit dici Missa ante auroram vel post meridiem. — 341. A quo tempore incipiat aurora. An tempus tam aurorae quam meridiei moraliter accipendum. — 342. Quid de privilegiis regularium. — 343. Casus in quibus licet celebrare ante auroram vel post meridiem. An in nocte Nativitatis omnes tres Missas dici possint ante auroram. — 344. An liceat anticipare Missam vel postponere ob festivitatem, vel causa itineris, vel ex dispensatione episcopi. — 345. An peccet graviter qui celebrat ante auroram vel post meridiem. — 346. Quaenam in hoc sit parvitas materiae. — 347. Quale peccatum sit celebrare ante Matutinum. — 348. Quid, si esset Missa conventualis et solemnis. — 349. An liceat celebrare (et ministrare communionem) in quolibet anni die. — 350. An in die Coenae Domini et Sabbati sancti liceat privatum celebrare. — 351. An et quando liceat celebrare pluries in die. — 352. An aliquando liceat interrumpere Missam vel de novo incipere. — 353. An, si superveniat princeps vel turba peregrinorum; vel si sacerdos recordetur alicujus impedimenti. — 354. An, si urgeat necessitas propria vel aliena. — 355. Quomodo Missa interrupta supplenda sit ab alio sacerdote . . . p. 328

DUBIUM IV.

QUO LOCO CELEBRANDUM SIT.

356. An et in quali necessitate liceat extra ecclesiam celebrare. Et an in mari. — 357. An et quando liceat celebrare in *oratoriis* ex dispensatione episcopi. Licit 1. In oratoriis benedictis. 2. In oratoriis communitatibus. 3. In oratoriis erectis in palatiis episcoporum. — 358. An episcopi possint celebrare in dominibus privatis. — 359. An possint dispensare ut aliquando in illis celebretur. Not. 1. Privilegium non perit per mortem Papae vel episcopi. Not. 2. Quid, si privilegiatus mutet habitationem. Not. 3. Quibus diebus non liceat celebrare in oratoriis privatis. Et an regulares vel episcopi possint celebrare in dominibus privatis, praeter Missam in induito concessam. — 360. An religiosi possint ex privilegio celebrare in quocumque altari portatili. — 361. An semper peccent mortaliter celebrantes in ecclesia

violata. Et an aliquam poenam incurvant. — 362. An polluantur oratoria non benedicta. Et an sacrariae, cryptae, etc. — 363. A quibus ecclesia debet reconciliari. — 364. Quomodo crimen, per quod polluitur ecclesia vel coemeterium, oporteat esse notorium. Quando ecclesia polluatur per homicidium. An ecclesia violetur, si vulnus intra eam infligatur, et mors (sive effusio sanguinis) sequatur extra. — 365. Quando ecclesia polluatur per effusionem sanguinis vel seminis. — 366. Quando, per sepulturam excommunicati, infidelis vel haereticus. — 367. Quando, per destructionem ecclesiae. — 368. Quomodo fiat *exsecratio* rei consecratae, nempe ecclesiae, altaris, calicis et vestium. Et vide de exsecratione ecclesiae. — 369. De exsecratione altaris; et 1. Si lapis removeatur. 2. Si frangatur. 3. Si spoliatur sepulcrum. Dub. 1. An reliquiae Sanctorum sint necessariae ad consecrationem altaris. Dub. 2. Quid, si frangatur sigillum, vel removeatur sepulcrum. — 370. De exsecratione calicis. Dub. 1. An exsecretur calix, si destruatur inauratio. Dub. 2. An calix de novo inauratus, nova indigeat consecratione. Dub. 3. An liceat celebrare in calice nunquam inauratus. — 371. De exsecratione vestium . . . . . p. 341

DUBIUM V.

QUAE SINT REQUISITA AD MISSAM.

372. Praenotantur quae sunt praescripta in rubrica. — 373. I^o. Requiritur *Altare* consecratum. — 374. II°. *Mappa* triplex. — 375. Dub. 1. An sufficientia duae mappae, vel una duplicita. Dub. 2. An mappae debeant esse benedictae. Dub. 3. An tam mappae quam corporale debeant ex lino confici. — 376. III°. *Vestes* sacrae et mundae. — 377. Dubium 1. An sit mortale celebrare sine stola, manipulo aut cingulo. Dub. 2. An ob metum mortis liceat celebrare sine ulla ueste sacra. — 378. Dub. 3. An praelati regulares possint sacras uestes benedicere. Dub. 4. An episcopi possint alias delegare licentiam benedicendi uestes. (Vide etiam num. 381). Dub. 5. An color vestium sit de praecerto. — 379. IV°. *Calix et Patena* consecrata. — 380. An calices, uestes, etc., remaneant consecrata vel benedicta, si quis in eis celebret. — 381. An abbates possint benedicere calices, paramenta, etc., etiam pro ecclesiis alienis. — 382. Quibus sit licitum tangere vasa sacra, corporalia et uestes. — 383. De *pyxide* et materia ejusdem vel calicis. — 384. Dub. 1. An pyxis debeat consacrari. — 385. Dub. 2. An debeat benedicari. — 386. V^o. *Corporale* benedictum. — 387. Quibus liceat lavare corporalia. Et an aqua lotionis omnino mittenda sit in sacramentum. — 388. VI°. *Palla* linea. — An sit mortale celebrare sine palla, vel ea non benedicta. Et an liceat duas pallas adhibere. — 389. VII°. *Purificatorium*. — An hoc debeat esse benedictum. — 390. VIII°. *Missale*. — An liceat in necessitate celebrare sine missali, vel cum missali de ritu diverso. — 391. IX°. *Minister* masculus. Dub. 1. Quale

peccatum sit celebrare sine ministro. — 392. Dub. 2. An peccet graviter sacerdos celebrans, ministrante vel respondente femina. — 393. X^o. *Crucifixus*. — Dub. 1. An sit mortale celebrare sine cruce aut crucifixo. — Dub. 2. An, manente in altari magna imagine crucifixi, alia crux requiratur. Et an crux et aliae imagines Sanctorum debeant esse benedictae. — 394. XI°. *Candelae* ex cera. — Dub. 1. An liceat celebrare cum candelis ex sebo vel oleo. — Dub. 2. An, cum uno lumine cereo. Et an cum quatuor candelis. — 395. XII°. *Antependium, pulvillus, bursa, velum et manutergium*. — 396. XIII°. *Capitis nudatio*. — 397. Dub. 1. An sit mortale celebrare capite cooperato. Quid, si adhuc causa sic celebrandi. — 398. Dub. 2. An liceat celebrare cum caesare facta. — 399. An rubricae Missalis sint directivae vel praceptivae. — 400. An sit mortale omittere caeremonias leviores in notabili parte. Et quantum temporis sit in celebrazione insumendum. Monitum. — 401. An omnia decreta S. C. Rituum rigorose obligent. — 402. An liceat celebrari nudis pedibus, aut cum baculo, etc. — 403. De omissione partium Missae; et an repetenda omissa. — 404. De partibus ordinariis omissis. — 405. Quae omissio sit mortalitatis, et signanter in canone. — 406. Quae vero sit tantum venialis. — 407. Quae mutilatio sit mortalitatis. — 408. De purificatione calicis facienda. — 409. De partibus extraordinariis omissis; et etiam de lotione manuum. — 410. Dub. 1. Quomodo peccent regulares, nominantes in canone nomen generalis vice episcopi. Et quinam episcopus nominandus. Dub. 2. An peccet omittentes orationes ante vel post Missam. Dub. 3. An peccent omittentes orationes ad vestes. Dub. 4. An peccet sacerdos non recitans in Missa solemnis quae cantantur a choro. Dub. 5. Quomodo peccet celebrans voluntarie distractus. — 411. Quomodo peccet sacerdos addens aliqua in Missa. — 412. An liceat dicere Missam ante Matutinum et Laudes. Remissive ad n. 347. — 413. De iis quae voce alta vel submissa dicenda sunt. — 414. Dub. 1. An peccet ita submissis celebrans ut nec seipsum audiat. — 415. Dub. 2. An peccet recitans submissae quae alte dicenda sunt. — 416. An sit mortale dicere quae submissae sunt recitanda. — 417. An et quando liceat mutare Missam. — 418. In quibus diebus prohibentur Missae votivae. — 419. In quibus vero permittuntur. Et an tunc pro arbitrio passim dici possint. — 420. Qu. 1. An sit mortale dicere Missam votivam in diebus vetitum. — 421. Qu. 2. Ob quas causas in dictis diebus possint dici Missae votivae: 1. Ob necessitatem publicam. 2. Si in illa ecclesia celebretur festum duplex. 3. Si exponatur SS. Sacramentum. 4. Si praesens sit cadaver, vel dicenda sit Missa anniversaria. — 422. Qu. 3. An obligatus dicere Missam votivam, satisfaciat si dicat currentem. — 423. Qu. 4. Quaenam sint advertenda circa modum dicendi Missas votivas. Et 1. De numero orationum. 2. De Missis habitibus introitum particularem, etc. 3. De Missis Beatorum concessis alicui ordini vel loco. 4. De Missa SS. Trinitatis, Angelorum, Spi-

ritus Sancti, B. V. Mariae et de Requiem, etc. — 424. Afferuntur aliqua decreta magis notabilia circa Missarum celebrationem. Quaeritur hic obiter quanam ex causa liceat exponere SS. Sacramentum . . . p. 364

APPENDIX EDITORIS

AD TRACTATUM DE EUCHARISTIA.

De Satisfactione Missarum . . . . . p. 415

TRACTATUS QUARTUS

DE SACRAMENTO POENITENTIAE

CAPUT I.

De Essentia hujus Sacramenti.

DUBIUM I.

QUAE SIT EJUS MATERIA ET FORMA.

425. De materia et forma hujus sacramenti (Vide quae de his habentur apud Busenbaum). — 426. Monitum ad confessarios. — 427. De *Materia* remota. — Dub. 1. An mortalita commissa in susceptione Baptismi sint materia hujus sacramenti. — Dub. 2. An peccata alias confessa sint materia sufficiens hujus sacramenti. — 428. De *Forma*. Qu. 1. An forma hujus sacramenti consistat in verbis, et possit proferri in absentem. — 429. Et quaenam praesentia moralis poenitentis requiratur. — 430. Qu. 2. Quaenam forma in hoc sacramento sit proferenda. — Dub. 1. In quibus verbis consistat essentia formae. Et an necessarium sit verbum *Te*. — Dub. 2. An verba: *A peccatis tuis*. — Dub. 3. An verba: *In nomine Patris*, etc. Et an preces adjunctae. — Dub. 4. An per verba: *Te absolo* possit sacerdos absolvere simul a peccatis et a censuris. — 431. Qu. 3. An possit valide et licite dari absolutio sub conditione. — 432. Causae justae absolvendi sub conditione . . . . . p. 419

DUBIUM II.

QUALIS CONTRITIO REQUIRATUR.

433. Vide quae habentur apud Busenbaum de Dolore et Proposito. . . . . p. 429

§ I.

De quaestionibus ad dolorem pertinentibus

434. Quid sit poenitentia ut virtus; et quid, ut sacramentum. — 435. Qu. 1. An contritio consistat in dolore vel in detestatione. — 436. Qu. 2. Ex quo motivo elicienda sit contritio. — 437. Qu. 3. Quando obliget praecipuum contritionis. — Dub. 1. An obliget extra periculum mortis. Et an ejus dilatio sit speciale peccatum. — Dub. 2. An qui in articulo mortis confessus sit cum attritione teneatur deinde elicere contritionem. —

Dub. 3. An praeceptum contritionis obliget in diebus festis. — 438. Qu. 4. An ad justificationem requirantur singulæ contritiones ad singula peccata. — 439. Qu. 5. An in confessione requirantur explicite actus fidei et spei. — 440. Qu. 6. An in sacramento sufficiat attritio sine amore praedominante. — 441. An quaelibet contritio delect peccatum extra sacramentum. — 442. Et an peccatum possit consistere cum caritate praedominante, si sit remissa. Solvuntur objectiones, ubi probatur amorem inchoatum includi in attritione. — 443. Qu. 7. An sufficiat attritio ex metu poenarum temporalium. — 444. Qu. 8. An sacramentum Poenitentiae possit esse aliquando validum et informe. — 445. Qu. 9. An dolor debeat praecedere ad confessio-nem. — 446. Qu. 10. Per quantum temporis actus doloris moraliter perseveret. — 447. Qu. 11. An poenitens debeat elicere actum doloris cum intentione confitendi. — 448. Qu. 12. An qui confitetur peccatum oblitum statim post absolutionem, teneatur novum elicere dolorem. — 449. Qu. 13. Quomodo eliciendus sit dolor in confessione venialium. — Dub. 1. An sit mortale confiteri venialia sine ullo dolore. — Dub. 2. An in confessione venialium sufficiat dolere de uno peccato sine alio . . . . . p. 429

§ II.

De quaestionibus ad propositum.

450. Qu. 1. An sufficiat propositum virtuale sive implicitum. — 451. Qu. 2. Quae sint conditiones requisitae ad verum propositum. — Et sunt: 1. Ut sit *firmum*. Quid, si poenitens credit certo se relapsurum. 2. Ut sit *universale*. An requiratur universale propositum de mortalibus. 3. Ut sit *efficax*. — 452. Qu. 3. Quomodo se gerere debeat confessarius cum iis qui sunt in occasione peccandi. Dubium 1. Quotuplex sit occasio, et quotuplex periculum peccandi. Et quae occasio vitari debeat. — 453. Dubium 2. An possit absolviri qui non vult amovere probabilem peccandi occasionem. — 454. Dub. 3. An qui est in occasione proxima voluntaria, possit semel vel iterum absolviri. — 455. Dub. 4. An possint absolviri qui sunt in occasione proxima necessaria. Praesertim causa suaे artis vel officii. — 456. Sententia tenenda circa absolutionem his differendam. — 457. Dub. 5. An possit absolviri, qui in occasione necessaria, adhuc remedii adhibitis, eodem modo fuerit relapsus. — 458. Adnotatur doctrina s. Caroli Borromaei. — 459. Qu. 4. Quomodo se gerere debeat confessarius cum *consuetudinariis* ex intrinseca fragilitate; et quomodo cum *recidivis*. An recidivis possit plures absolviri sine signis extraordinariis. — 460. Quae sint signa extraordinaria. — 461. Quae certitudo dispositionis poenitentis sufficiat ad eum absolvendum. — 462. An liceat differre absolutionem poenitenti disposito sine ejus consensu. — 463. An expediatur vel ne saepius differre absolutionem. — 464. Cur potius differenda est absolutio iis qui sunt in occasione extrinseca, et non recidivis ex fragilitate intrinseca . . . . . p. 454

DUBIUM III.

QUALIS CONFESSIO REQUIRATUR.

ART. I.

AN DEBEAT ESSE INTEGRA MATERIALITER.

465. Quae sit integritas materialis. — 466. Quantum extendatur numerus, dicendo *plus minus*. Et quomodo exquirendus numerus in consuetudinario. — 467. An sint necessario explicandae circumstantiae aggravantes. — 468. Qu. 1. Quot sententiae sint in hac quæstione. An in furto explicanda sit quantitas (Vide hic in fine). — 469. Qu. 2. Dub. 1. An incestus cum consanguineis differat specie ab incestu cum affinibus. — 470. Dub. 2. An in peccato incestus cum consanguineis explicandi sint gradus consanguinitatis. — 471. Plura notanda circa examen conscientiae et integratem confessionis. — 472. An peccata mortalia dubia necessario sint confitenda. — 473. Dub. 1. An teneamus confiteri mortalia positive dubia. — 474. Dub. 2. An mortalia negative dubia. — 475. Quid, si quis velit Eucharistiam recipere. — 476. Quid, si quis sit scrupulosus vel timoratae conscientiae. — 477. Dub. 3. An teneatur quis confiteri aliquod mortale in dubio an illud sit confessus. — 478. Dub. 4. An qui confessus est mortale uti dubium, teneatur repeterre quando certum agnoscit. Quid, si poenitens post confessionem sciat materiam sui peccati fuisse gravem, sed ipse nullo modo id noverit tempore quo peccatum commisit. . . . . p. 477

ART. II.

QUANDO SUFFICIAT CONFESSIO INTEGRA FORMALITER.

479. Quae sit integritas formalis; et quis censatur physicè impotens ad integratam materialem: 1. Mutus. An hic teneatur confiteri scripto aut per signa. 2. Surdus. 3. Ignarus idiomatici. An hic teneatur confiteri per interpretem. 4. Moribundus. — 480. An absolvens moribundus qui dat signa doloris sacerdoti praesenti, qui possit illum peccatum explicare. — 481. An absolvens infirmus sensibus destitutus, qui per testimonium adstantium ostendit desiderium absolutionis. An tunc absolutio danda sit absolute vel conditionate. — 482. Quid, si nullum dederit signum poenitentiae. — 483. Quid, si fuerit destitutus in actu peccati. — 484. Quando sufficiat integritas formalis ob periculum mortis. — 485. An in periculo contagii possit confessarius absolvere auditio uno peccato. — 486. An tempore conflictus vel naufragii. — 487. Quis censatur moraliter impotens. Et quid, si peccatum non possit explicari sine violatione sigilli. — 488. Quinam igitur excusat ab integratæ materiali. — 489. An sit obligatio confitendi peccatum, si non possit dici sine infamatione complicis. — 490. Ex quibus causis liceat manifestare complicem confessario qui eum noscit. — 491. Bulla Benedicti XIV prohibens exquirere a poenitentia nomen complicis peccati. — 492. Sententia auctoris, quod hoc nullo casu erit licitum . . . . . p. 493

ART. III.

QUAE SINT RELIQUEAE CONDITIONES CONFESSORIS.

493. Confessio debet esse vocalis. — Quando liceat, aut sit obligatio confitendi scripto. — 494. Debet esse secreta. — 495. Debet esse vera. — 496. Quando mendacium in confessione sit veniale. — 497. Quando mortale . . . . . p. 507

ART. IV.

QUANDO CONFESSIO SIT INVALIDA ET QUOMODO ITERANDA.

498. An valeat confessio apud confessarium excommunicatum. — 499. An apud surdum, indoctum, etc. An, apud non audientem aliquod peccatum. — 500. De judicio peccatorum efformando a confessario. — 501. Quando confessio sit invalida ex parte poenitentis. — 502. Quomodo iteranda confessio facta eidem confessario. — Quid, si confessarius recordetur factum in confuso. — Dub. 1. Quid, si confessio fuerit invalida. — Dub. 2. Quid, si recordetur tantum poenitentiae injunctae. — Dub. 3. Quid, si tantum quod poenitentis sit confessus. — 503. Quid, si peccatum sit inculpabiliter omisum. An ob magnum concursum possit confessio dimidiari. — 504. Quid de rusticis qui nunquam explicarunt species neque numerum. — 505. Non est obligatio repetendi confessiones, nisi constet de ipsarum nullitate. p. 509

DUBIUM IV.

DE SATISFACTIONE.

ART. I.

QUAE EJUS NECESSITAS ET QUANTITAS.

506. Quomodo satisfactio sit necessaria. Et an sit venialis ejus omissione in culpis venialibus. — 507. Quibus casibus possit imponi levis poenitentia. Et an possit minui propter illud: *Quidquid boni feceris, etc.* — 508. Quando licite imponatur poenitentia minor justo. Quanta debeat esse juxta Tridentinum. — 509. An sit justa causa minuendi poenitentiam prudens timor ut poenitentis eam impleat. — 510. Auctoritates circa hoc punctum. — 511. An possit injungi pro poenitentia ingressus religionis aut suscep-tio status conjugalis. — 512. An et quando possit vel debet imponi poenitentia publica. — 513. Dub. 1. An possit injungi opus alias debitum. Dub. 2. An poenitentia mox ante imposita. — 514. An possit imponi opus internum. Et an opus pro defunctis. An cessatio ab aliquo bono opere. An poenitentia possit imponi post absolutionem. — 515. Sub qua obligatione poenitentia teneatur acceptare et implere poenitentiam. — 516. Dub. 1. An poenitens teneatur sub gravi acceptare et implere poenitentiam justam. Quid, si sit gravior justo. — 517. Dub. 2. Quid, si sit imposta pro venialibus aut mortalibus confessis. — 518. Dub. 3. An confessarius pro culpis gravibus possit dare

poenitentiam gravem sub obligatione levi. — 519. Dub. 4. An tempore jubilaei vel indulgentiae plenariae confessarius possit omittere impositionem poenitentiae. — 520. Dub. 5. An, si poenitens oblitus sit poenitentiae, teneatur repete confessionem ut eam recipiat. — 521. Poenitens implens poenitentiam in mortali. — Quae dilatio sit mortalis in implenda poenitentia. — 522. Dub. 1. An existens in mortali possit satisfacere poenitentiae. — 523. Dub. 2. An peccet satisfaciens in mortali. — 524. An possit imponi poenitentia sub conditione si relabatur. — 525. An transacto tempore praescripto desinat obligatio implendi poenitentiam. — 526. An poenitentia possit impleri per alium. — 527. An poenitentia sit implenda ante communionem. — 528. Quis et quomodo possit commutare poenitentiam. — 529. Dubium 1. An poenitens teneatur eo casu repetere confessionem. Dub. 2. Quid, si poenitentia fuerit imposta pro peccatis reservatis. Dub. 3. An confessarius possit commutare poenitentiam extra confessionem. — 530. Adnotantur principales canones poenitentiales . . . . . p. 516

ART. II.

DE SATISFACTIONE PER INDULGENTIAS.

§ I.

Quid sit Indulgentia, et quid ad eam requiratur.

531. Quid sit indulgentia. — 532. Quae causa requiratur ad indulgentiam lucrardam. — 533. Quae requirantur conditiones. — 534. Vide resolutiones. — Et signanter num. 9. An omnia opera fieri debeant in gratia. — Et num. 10. An requiratur status gratiae ad lucrardam indulgentiam pro defunctis. — Et n. 19. An peccatum veniale non remissum impedit lucrari indulgentiam quoad alia remissa. . . . . p. 540

§ II.

Quotuplex Indulgentia, et quomodo differat a Jubilaeo.

535. Vide quae habentur apud Busenbaum. — 536. Adnotantur sancta a Benedicto XIV circa jubilaeum. — 537. Qu. 1. An ad lucrardum jubilaeum omnia opera perfici debeant in una hebdomada. — Qu. 2. An per confessionem invalidam in jubilao auferatur reservatio censurarum et peccatorum. — Qu. 3. An peccet graviter qui, absolutus a reservatis, posteal alia opera non impleat. — Qu. 4. An qui confessus est in jubilao et oblitus sit peccati reservati, possit deinde a quocumque absolviri. Et an obtinere commutationem votorum. — Qu. 5. An confessus animo lucrandi jubilaeum maneat absolutus a reservatis oblitis, si postea non lucretur. — Qu. 6. An possit absolviri qui commisit peccatum reservatum in confidentiam jubilaei. — Qu. 7. An possit dari absolutio ante satisfactionem partis vel juramentum ejusdem. — Qu. 8. Quinam casus et censuræ possint

absolvi in jubilaeo. Dub. 1. An possint absolvit publice excommunicati. Dub. 2. An possit dispensari in irregularitate. — 538. Qu. 9. Qui veniant nomine infirmorum, captivorum et itinerantium. — Qu. 10. An sufficiat ad jubilaeum lucrandum oratio mentalis aut modica vocalis. — Qu. 11. An modica eleemosyna. — Qu. 12. An satisficiat pro jejuniis injunctis implens jejunia alias debita . . . . . p. 545

CAPUT II.

De Ministro Sacramenti Poenitentiae.

DUBIUM I.

QUIS SIT MINISTER.

539. Confessori indigent approbatione et jurisdictione. — 540. An in casu necessitatibus sit obligatio confitendi laico vel clero. — An vero clericus vel laicus, in articulo mortis, deficiente sacerdote, possit absolvere a censuris. — 541. Nullus autem sacerdos valide absolvit, nisi sit approbatus vel parochus. . . . . p. 560

DUBIUM II.

QUID SIT APPROBATIO, ET A QUO PETENDA.

542. Quid est approbatio. — 543. An liceat sacerdoti simplici excipere confessionem venialium. — 544. Dub. 1. An parochus possit adsciscere cooperatorem alium parochum alterius dioecesis. Dub. 2. An ejusdem. — 545. Debet eligi approbatus aut parochus. An sufficiat approbatio sine examine et sine iudicio interno. — 546. An sufficiat approbatio petita et negata. — 547. A quo episcopo habenda sit approbatio. — 548. Resoluitur quaestio ex bulla Innocentii XII. — 549. An religiosi approbati in una dioecesi possint audire confessiones in alia. — 550. Alia notanda apud Busenbaum. — 551. An injusta revocatio approbationis sit invalida. — 552. An episcopus ex justa causa possit approbatos iterum examinare, aut approbationem revocare vel restringere. — 553. Sancta a Benedicto XIV circa confessionem complices de peccato turpi. — 554. Quid veniat nomine *peccati turpis*. An peccata interna. An dubia. — 555. An absolutio complicitis sit invalida quoad omnia peccata. — 556. Qu. 1. An incurrit censuram papalem qui confessionem complicitis tantum audit, et non absolvit. Qu. 2. An episcopus vel ejus delegatus, ex facultate Tridentini in cap. *Liceat*, possit absolvere confessarium qui complicit in peccato turpi absolutionem impertierit. . . . . p. 561

DUBIUM III.

QUID ET QUOTUPLEX SIT JURISDICTIO CONFESSARI, ET UNDE EAM HABEAT.

557. Quid est jurisdictio, et quis habeat ordinariam. — 558. An habeat vicarius generalis contradicente episcopo. Et qui possint

eam delegare. — 559. An delegatio expiret morte delegantis. — 560. An haeretici et excommunicati vitandi valide absolvant in articulo mortis. — 561. An omnes sacerdotes possint absolvere tam in articulo quam in periculo mortis. Et quale censeatur hujusmodi periculum. — 562. An simplex sacerdos possit absolvere praesente approbato. — 563. In quibus autem casibus possit licite absolvere. Dub. 1. An quavis confessarius possit absolvere moribundum a reservatis, etiam praesente superiore. Dub. 2. An in morte, ad absolvenda reservata Papae, adeundus sit episcopus. Dub. 3. An teneatur moribundus petere absolutionem a superiori, saltem per litteras aut nuntium. — 564. An excommunicatus toleratus possit absolvere a venialibus. An regulares possint absolvere sine approbatione episcoporum. Et an omnes sacerdotes ab episcopo approbati possint confessiones audire sine licentia parochi. — 565. Qui et quomodo possint eligere sibi confessarium. Dubium 1. Quomodo episcopi et alii praefati. Dubium 2. Quomodo cardinales. Et an parochi. — 566. Quando habens potestatem delegatam possit eam subdelegare. Et quid de delegato ad universitatem causarum. — 567. An absolutus in morte a reservatis, teneatur postea se sistere superiori. — 568. Vide alia. — 569. A quo possint absolviri scholares, milites, peregrini, etc. — 570. An sufficiat facultas praesumpta excipiendi confessiones. — 571. Quando liceat absolvere jurisdictione dubia vel probabili. — 572. Qu. 1. An error communis det jurisdictionem. — 573. Qu. 2. An liceat ministrare sacramentum cum jurisdictione tantum probabili. — 574. An sit obligatio confitendi parochi. — 575. An regulares itinerantes possint confiteri cuicunque sacerdoti. — 576. An moniales petentes extraordinarium, et non obtinentes, possint cuicunque confiteri. — 577. Plura notanda de confessariis monialium. — Qu. An capellani exercitus possint absolvere milites degentes in praesidiis . . . . . p. 571

DUBIUM IV.

QUID SIT RESERVATIO CASUUM, ET QUIS HABEAT POTESTATEM RESERVANDI ET ABSOLVENDI AB IIS.

578. Quid est reservatio. — 579. Qu. 1. An licita et valida reservatio facta sine causa. — 580. Qu. 2. An ignorantie reservatio facta casuum papalium ab ea excusentur. — 581. Dub. 1. An excusentur ignorantie casus reservatos ab episcopis. Dub. 2. Quid, si casibus episcopalibus sit annexa excommunication. — 582. Dub. 1. An possint reservari peccata venitalia. — Dub. 2. An peccata mere interna. — Dub. 3. Quid, si peccatum fuerit externe leve et interne grave. — 583. An regulares possint reservare casus, et quos. An novitii et familiares sint exempti a casibus reservatis. — 584. Vide quae sunt apud Busenbaum. — 585. Quando possit simplex confessarius absolvere a reservare . . . . . p. 596

tis. — Dub. 1. An si impedimentum sit perpetuum, possit directe absolvere. — Dub. 2. An tunc poenitens teneatur confiteri ut possit communicare. (Remissive ad n. 265, Qu. 1). — Dub. 3. An tunc debeat manifestare etiam non reservata. (Remissive ad eundem n. 265, Qu. 2). — 586. Quid, si superior neget facultatem absolvendi. — 587. A quo possint absolviri peregrini. — 588. Dub. 1. Quid, si peccatum est tantum reservatum in loco confessionis. — 589. Dub. 2. Quid, si est tantum reservatum in patria. Et quid, si quis discedat a patria in fraudem. Et quomodo intelligendum *rō in fraudem*. — 590. Dub. 3. An peregrinus possit absolviri a censura reservata in patria. — 591. Dub. 4. An peccans in aliena dioecesi, ubi casus est reservatus, incurrit reservationem. Et an excommunicationem annexam. — 592. Dub. 5. An peccans in monasterio exemplo vel in altera dioecesi possit absolviri in patria a simplici confessario. — 593. Dub. 6. An episcopi possint absolvere peregrinos a casibus papalibus occultis, et cum eis dispensare in irregularitatibus. An eamdem facultatem habeant vicarii capitulares, et alii praefati habentes jurisdictionem quasi episcopalem. — Not. 1. An episcopi possint tollere reservationem extra sacramentum. Not. 2. Quid, si episcopus inciderit in crimen reservatum. Not. 3. Quando intelligatur crimen esse occultum. An autem episcopus possit dispensare in votis cum peregrinis. Et in irregularitatibus, etc., cum impeditis. (Remissive). — 594. Dub. 7. An facultas in cap. *Liceat* sit pro casibus tantum ante concilium reservatis. — Dub. 8. An episcopi absolvire possint moniales quae ad malum finem occulte clausuram frangunt. — Dub. 9. An episcopi possint absolvere a reservatis ab aliis episcopis. — Dub. 10. An episcopi possint hanc facultatem generaliter committere. — An possint absolvere a casibus bullae Coenae. (Remissive). — 595. An superior possit aliquando absolvere a reservatis, et pro aliis mittere poenitentem ad inferiorem. — 596. An absolutus ab habente potestatem possit a quocumque accipere absolutionem de reservatis. — Qu. 1. An, si poenitens confiteatur bona fide vel obliviscatur reservati, valide et licite absolvatur a simplici confessario. — 597. Qu. 2. An confessus superiori, et oblitus reservati, possit a quocumque absolviri. — 598. Qu. 3. An per confessionem inculpabiliter invalidam tollatur reservatio. — Qu. 4. Quid, si confessio fuerit sacrilega. — 599. Qui possint absolvere a reservatis. — An poenitentiarum. — An Mendicantes possint absolvere a casibus episcopis vel ab episcopis reservatis. — 600. Qu. 1. Utrum in dubio an poenitentem incurrit casum reservatum, possit a quocumque absolviri. — Qu. 2. Quid, si postea poenitens cognoscat peccatum ut certum. — 601. Qu. 3. An, qui peccavit in confidentiam licentiae. — Qu. 4. An licentia valeat pro peccatis etiam post illam commissis. — 602. Qu. 5. An moniales subjaceant reservationi factae ab episcopo. — Qu. 6. An subjaceant moniales exemptiones. — Qu. 7. An episcopus quoad clausuram possit casus monialium reservare . . . . . p. 596

DUBIUM V.

QUID SIT OFFICII ET OBLIGATIO CONFESSARI.

603. Quid est officium confessarii. Quando autem possit aut debeat confessarius differre absolutionem (Remissive al n. 461 et seq.). — 604. Qu. 1. An possit confessarius negare absolutionem ei qui adhaeret sententiae probabili. — Quid, si adhaeret sententiae falsae sed probabili putatae. — 605. Qu. 2. An expediatur confessario uti sententias rigidioribus vel benignioribus. — 606. Quos confessarius possit vel nequeat absolvire. — 607. Quomodo confessarius teneatur rudiores interrogare. — 608. Quomodo eos instruere et disponere quantum potest. Monitum ad confessarios. — 609. Quomodo debeat eos monere de suis obligationibus. — 610. Quid, si praevideat monitionem non profuturam. — 611. Inf. 1°. Quid, si advertat poenitentem invalide contraxisse matrimonium cum bona fide. — 612. Quid, si matrimonium sit contrahendum. — 613. Quid, si accedant sponsi cum omnia sunt parata. — 614. Inf. 2°. An debeat semper monere de restitutione facienda. Inf. 3°. Quid, si timentur scandala aliorum. — 615. Excip. 1. Quando damnum est contra bonum commune. — 616. Excip. 2. Quando poenitentis interrogatur. Excip. 3. Quando brevi speratur fructus. Utrum autem in dubio de fructu et documento fieri debeat monitio. — 617. Confessarius ministrans debet esse in gratia. Quomodo autem peccat qui plures praebeat absolutiones in mortali successive (Remissive ad Lib. V, n. 50). — Quid, si in mortali tantum audiat confessionem. (Remissive ad hunc Lib. VI, n. 36). — Et quid, si urgeat necessitas absolvendi. (Remissive ad n. 33, ibid.). — 618. Quomodo teneatur confessarius reparare defectus a seipso commissos. — 619. Dub. 1. Ad quid tenetur, si erravit circa valorem sacramenti. — 620. Dub. 2. Ad quid, si error fuit circa integritatem confessionis. — 621. Dub. 3. Ad quid, si deobligavit a restituzione facienda. Et an teneatur ad restituicionem, si cognito errore, non moneat. Quid, si culpabiliter deobligavit cum poenitentis erat dispositus, et postea poenitentis renuat parere monitioni. Quid, si tantum omittat monere. — 622. Dub. 4. An possit monere poenitentem de his defectibus, sine ejus licentia, extra confessionem. — 623. Quae et quanta sit obligatio confessarii audiendi poenitentes. — 624. An confessarius non parochus teneatur cum periculo vitae absolvere peccatorum moribundum. — 625. An tutus sit in conscientia sacerdos simplex qui renuit munus confessarii exercere, si populus est in gravi necessitate spirituali. . . . . p. 625

DUBIUM VI.

QUAE SCIENTIA ET PRUDENTIA REQUIRANTUR IN CONFESSARIO.

626. De obligatione intelligendi peccata poenitentis. — 627. De scientia confessarii ad debitum iudicium formandum de peccatis. — 628. Quando excusetur confessarius minus

idoneus. An regulares teneantur intervenire congregationibus casuum conscientiae (ibid. v. Nota). — 629. De prudentia confessarii circa interrogations, et de obligatione interrogandi quoad peccata omissa. — 630. Quid, si ei constet peccatum quod poenitens negat. Et quid, si illud sciat ex confessione complices. — 631. Haec diligenter discutiuntur. — 632. De interrogationibus in materia castitatis . . . . . p. 651

CAPUT III.

De Adjunctis Poenitentiae.

DUBIUM I.

QUID SIT SIGILLUM CONFESSIONIS,
ET QUI AD ILLUD TENEANTUR.

633. An in hac materia sigilli liceat uti opinione probabili. — 634. Quomodo servari debeat sigillum. — 635. Quot peccata committat qui sigillum violat. — 636. Non est obligatio sigilli ex confessione facta, neque ex secreto commisso extra confessionem. — 637. 1º. Quid, si poenitens discesserit indispousus. — 2º. Quid in dubio an dixerit aliquid intra vel in ordine ad confessionem. — 638. In quibus casibus non frangatur sigillum. — 639. An confessarius possit et teneatur dare poenitentis non absoluto schedulam confessionis factae vel absolutionis acceptae. — 640. Quae cadant sub sigillo. Cadunt 1º. Peccata poenitentis, etiam venialis 2º. Peccata complices. An liceat interrogare de complice (Remissive, ad n. 491). — 641. Dub. 1. An liceat monere complicem ex licentia poenitentis. — Dub. 2. Quomodo cadit sub sigillo etiam objectum peccati. — 3º. Cadit poenitentia imposta. — 4º. Cadunt peccatorum circumstantiae. An cadant virtutes et revelationes. — 642. An cadant defectus naturales poenitentis. — 643. Quid, si tales defectus per se pateant, nempe si poenitens sit blaesus, surdus, etc. — 644. Quid, si sit scrupulosus. Et quid, si confessarius advertat intra confessionem poenitentem esse surdum. — 645. Qui teneantur ad sigillum. Tenentur 1º. Confessarius. — 646. Quomodo debeat confessarius respondere, si interrogetur an audierit aliquod peccatum vel an absolverit. — 647. 2º. Superior requisitus pro licentia peccati reservati. 3º. Interpres. 4º. Qui audit confessionem furtive aut casu; vel ex necessitate, puta in naufragio, etc. 5º. Is cui sacrilege revealatum est peccatum. 6º. Confessarius fictus. 7º. Doctor consultus. 8º. Scriptor confessio. 9º. Confessionem scriptam legens. 10º. Juxta aliquos etiam poenitens, sed hoc improbabiliter. — 648. Fusius discutitur. Quaestio 1. An doctor consultus a confessario de licentia poenitentis, teneatur ad sigillum. — 649. Qu. 2. An teneatur is quem consultit poenitens pro confessione facienda. — 650. Qu. 3. An, qui legit confessionem alterius scriptam. — 651. Quomodo debeat esse licentia data a poenitente ad loquendum. — Debet esse 1º. Expressa. 2º. Libera. 3º. Non revocata,

4º. Sufficit autem si detur voce. 5º. Vel si detur facto, scilicet si poenitens incipiat loqui. — 652. An confessarius possit loqui de peccatis cum poenitente statim post absolutionem. An possit monere poenitentem de errore in confessione commisso (Remissive ad n. 622). — 653. An possit loqui intra confessionem de auditis in alia. — 654. An frangat sigillum confessarius, dicens audivisse in aliquo loco tale peccatum. — Dub. 1. An violet sigillum manifestans peccata alicuius loci. — Dub. 2. Quid, si dicat religiosum alicuius conventus vel ordinis commisso tale peccatum. — 655. An liceat uti notitia confessionis ad externam gubernationem (Vide quae sunt apud Busenbaum). — 656. Dub. 1. An confessarius, ob peccatum a subdito auditum, possit eum amovere ab officio. — 657. Dub. 2. An possit negare suffragium ei quem ex confessione noverit indignum. Et an ad hoc possit uti aliquo praetextu. An confessarius possit uti notitia confessionis ad custodiendas res suas, aut diligenter invigilandum, aut ad alia. — 658. Dub. 3. An possit negare communionem aut Ordinem, aut assistantiam in matrimonio, poenitenti sine absolutione dimisso. — 659. Dub. 4. An possit uti notitia confessionis ad se cavendum ab insidiis sibi paratis. An possit se celare a poenitente, quem per confessionem alias noverit in plura criminis solere prolabi, et si alii celationem non advertant. Et an possit aufugere a poenitente indisposito, qui eum minis exterret si non absorbat. — 660. Dub. 5. An possit celebrare in ecclesia quam ex confessione noverit pollutam. Dub. 6. An tenearis pergere ad confitendum ei quem sciveris ex confessione non esse confessarium. — 661. Confessarius non tenetur cavere quascunque leves suspiciones aliorum . . . . . p. 656

DUBIUM II.

QUALE SIT PRAECEPTUM,
ET QUAE OBLIGATIO CONFESSIONIS.

662. Quos, et quando obliget hoc praeceptum. Et quomodo computetur tempus annuae confessionis. — 663. An praeceptum divinum confessionis obliget extra articulum mortis. — 664. Quomodo obliget juramentum medicorum, non visitandi infirmos non confessos. (Vide etiam Lib. III, num. 182). — 665. Qui teneantur ad praeceptum confessionis. — 666. An impuberis. An isti possint absolviri, si dubitetur de usu rationis. (Remiss. ad num. 432). — 667. An obligetur ad confessionem annualem habens sola veniam. — 668. An qui non satisficerit praecepto, teneatur ad illud quamprimum. — 669. Et an per confessionem quae fit anno sequent, satisfiat praecepto etiam antecedentis. — 670. An in Paschate sit obligatio confitendi proprio parocho. — 671. An teneatur quis aliquando confiteri ante finem anni. — 672. An satisfiat praecepto per confessionem invalidam. — 673. Qui ab hoc praecepto excusat. — 674. Poenae in transgredientes hoc praeceptum. . . . . p. 684

APPENDIX

DE CONFESSARIIS SOLlicitANTIBUS.

675. . . . . p. 691

§ I.

Perpenduntur Clausulae,
in bulla Gregorii XV appositae.

676. De clausula I. *In actu sacramentalis confessionis.* — 677. De clausula II. *Ante, vel post immediate.* — 678. De clausula III. *Occasione, vel praetextu confessionis.* Quid importet rō Occasione confessionis. Dub. 1. An denuntiandus qui sollicitat mulierem rogantem ut cras eam audiat. Dub. 2. An qui, audit a fragilitate mulieris, postea domi eam sollicitat. — 679. Quid importet rō praetextu confessionis. Et quid, si ex condicione mulier, fingens se aegrotam, advocet confessarium ad peccandum. — 680. De clausula IV. *In confessionario, aut in loco quo cumque..., simulantes ibidem confessiones audire.* Quid importet illud simulantes. Et quid, si confessarius sollicitet in confessionario, sine tamen simulatione confessionis . . . . . p. 692

§ II.

Quinam sollicitantes debeant denuntiari.

681. Qu. 1. An denuntiandus confessarius consentiens mulieri sollicitanti. — 682. Qu. 2. An confessarius qui, sollicitatus ad copulam, divertit ad tactus. — 683. Qu. 3. An confessarius sollicitans ad actus venialiter tantum in honesto. — 684. Qu. 4. An sollicitans ad peccata non turpia. — 685. Qu. 5. An denuntiandi episcopi sollicitantes. — 686. Qu. 6. An denuntiandus confessarius sollicitans, si fuerit emendatus. — 687. Qu. 7. An, qui de sollicitatione jam convictus est et punitus. — Qu. 8. An, qui consentit mulieri sollicitanti ne ab ea accusetur. — Qu. 9. An, simulans confessionem ex condicione ad tractanda in honesta. — 688. Qu. 10. An denuntiandus laicus vel clericus sollicitans in confessione, simulando se confessarium. Et quid, si sit sacerdos, sed careat jurisdictione. — 689. Qu. 11. An denuntiari debeat poenitentis sollicitans confessarium. — 690. Qu. 12. An denuntiandus interpres sollicitans poenitentem. — 691. Qu. 13. An confessarius sollicitans mulierem ut inducat aliam ad secum peccandum, vel ut ipsa peccet cum alio. — 692. Qu. 14. An confessarius sollicitans, postquam decesserit. p. 697

§ III.

Quinam teneantur denuntiare.

693. An possit absolviri mulier sollicitata, antequam denuntiet. Et an, facta denuntiatione, possit quis confessarius absolvere ab excommunicatione contracta ob denuntiationem neglectam. — 694. An semper confessarius teneatur monere de obligatione de-

nuntiandi. — 695. Qu. 1. An teneantur denuntiare qui non possunt probare denuntiationem. Et qui aliunde sollicitationem sciunt. — 696. Qu. 2. An sit obligatio denuntiandi, si crimen sit occultum. — 697. Qu. 3. An, si sollicitatio fuerit habita a longo tempore. — 698. Qu. 4. An teneatur ad denuntiandum qui scit sollicitationem sub secreto. — 699. Qu. 5. An sit obligatio denuntiandi per epistolam vel internuntium. Et an confessarius teneatur aliquando denuntiationem excipere vel deferre. — 700. Qu. 6. An teneatur denuntiare mulier sollicitationi consentientis. — 701. Qu. 7. An sit obligatio denuntiandi, si speretur sollicitans per corruptionem emendandus . . . . . p. 706

§ IV.

De Sollicitationibus dubiis.

702. Qu. 1. An denuntiandus sit confessarius in dubio an vere sollicitaverit. Quid, si accedant vehementia indicia de sollicitatione. — 703. Qu. 2. An denuntiandus confessarius qui laudat mulierem de pulchritudine. Vel, qui dat ei magnum donum. — 704. Expenduntur varii casus peculiares sollicitationis. — 705. De poenis sollicitantium, et signanter de poena inhabilitationis ad celebrandum; an haec incurritur ante sententiam. Et an ab illa excusat ignorantia. Et an episcoli possint in ea dispensare . . . p. 712

TRACTATUS QUINTUS

DE EXTREMA UNCTIONE ET ORDINE

CAPUT I.

Quid sit Extrema Unctio,
et quae circa eam observanda.

706. Quid est hoc sacramentum. Et an a Christo institutum. — 707. Qu. 1. An per quamlibet unctionem partialis gratia conferatur. Qu. 2. An conferatur gratia, recedente obice. — 708. *De Materia remota* hujus sacramenti. An praeceptum quotannis renovandi oleum obliget sub gravi; et an possit addi oleo benedictio aliud non benedictum. — 709. An oleum debeat esse olivarum, et an benedictum. Dub. 1. An benedictio requiratur de necessitate sacramenti. Dub. 2. An debeat esse benedictum praecise in ordine ad Extremam Unctionem. Dub. 3. An haec benedictio possit a Papa committi simplici sacerdoti. Dub. 4. An sufficiat ungere una gutta olei. — 710. *De Materia proxima.* An unctio quinque sensuum sit de necessitate sacramenti. An sit necessaria unctio gemina oculorum, etc. Et an unctio renum ac pedum. An ordo unctionum sit de necessitate. Et quea spectent ad essentiam hujus sacramenti. — 711. *De Forma.* Dub. 1. An forma omnino debeat esse deprecativa. Dub. 2. An sint de essentia verba: *Per suam piissimam misericordiam.* Dub. 3. An valeat forma

dicendo: *Ungō te*, etc. — 712. Quibus ministranda est Extrema Unctio. — 713. Dub. 1. An valide conferatur sano. Dub. 2. An infirmo quocumque morbo laboranti. Dub. 3. An mulieri laboranti in partu. — 714. Dub. 4. An liceat ministretur in solo periculo putato. Advert. 1. Non esse expectandam extremam partem vitae. Advert. 2. Non liceat ministrari, nisi immineat periculum proximae mortis. Quid in dubio an instet mortis periculum. — 715. Dub. 5. An hoc sacramentum possit iterari in eadem infirmitate. — 716. Quae dispositio requiratur in suscipienti. Et an Extrema Unctio sit danda post viaticum. — 717. An sit ministranda pueris. — 718. Dub. 1. An infantes sint capaces hujus sacramenti. — 719. Dub. 2. An danda pueris de quorum usu rationis dubitatur. — 720. Dub. 3. An possit dari pueri doli capaci, sed non adhuc communioni apto. — 721. Dub. 4. An possit dari adulto infirmo statim post Baptismum. — 722. *De Ministro* hujus sacramenti. An quivis sacerdos possit illud dare ex consensu parochi praesumpto. Quid sancitum sit de regularibus. — 723. Quid, si pastor absit vel nolit dare. Et quid, si sit excommunicatus aut suspensus. — 724. An liceat dare hoc sacramentum sine ministro. Et an possit unus unam, alius aliam partem inungere. An solus sacerdos possit illud ministrare. Quid, si ministrans inter unciones deficiat. — 725. An sacerdos incurrat irregularitatem, si aeger decedat dum eum revolvit, etc. — 726. *De Administratione* hujus sacramenti. An liceat aliquando ministrare sine vestibus sacris. — 727. Quale peccatum sit omittere orationes vel alias preces. — 728. Quale, deferre oleum sine lumine. Et quale, omittere signum crucis. Et an liceat sacerdoti deferre oleum una cum viatico. — 729. An teneatur pastor dare hoc sacramentum presentibus, et an cum periculo vitae. An teneantur dare alii sacerdotes. — 730. An liceat parochio oleum retinere domi. — 731. *De Effectibus* hujus sacramenti. — An per Extremam Unctionem remittantur mortalia per se. Et an principalis ejus effectus sit remissio reliquiarum peccati. — 732. *De Subjecto* hujus sacramenti. — An sint capaces amentes. An ebrios. An impoerentes, excommunicati, et vulnerati in rixa. An phrenesi laborantes. An muti, surdi et caeci a nativitate. — 733. An pecet graviter qui negligit hoc sacramentum suscipere. p. 717

CAPUT II.

De Sacramento Ordinis.

DUBIUM I.

QUID SIT ORDO, QUOTPLEX, ET QUAE EJUS MATERIA.

734. Quid est sacramentum Ordinis, et quot sunt ordines. Et an prima tonsura sit ordo. — 735. Quid sit ordinatio, et quid Ordo. Et quinam sint effectus Ordinis. Definitio cuiusvis ordinis. — 736. An singuli septem ordines sint sacramenta. — 737. Sententia si quis in diversis dioecesis beneficiis ha-

utoris. — 738. An episcopatus sit ordo distinctus a sacerdotio. — 739. Quae sit materia remota, et quea proxima hujus sacramenti. — 740. Dub. 1. An materia et forma Ordinis sint a Christo in specie determinatae (Remissive ad n. 12, de Sacram.). — 741. Dub. 2. An valide ordinetur latinus per materiam graecis assignatam. — 742. Dub. 3. An requiratur contactus instrumentorum. — 743. Dub. 4. An contactus physicus. — 744. An ab eodem episcopo debeat dici forma, et tradi materia. Et an ab eodem qui confert ordines, debeat Missa celebrari. — 745. De materia cujusque ordinis. — An materia acolythatus sit traditio urecolorum vel candelabri. — 746. Qu. 1. Quae sit materia et forma subdiaconatus. Dub. 1. An sit calix cum patena, vel liber epistolarum. — 747. Dub. 2. An calix et patena debeant esse consecrata. Et an peccet graviter subdiaconus ministrando in mortali (Remissive ad n. 38). — 748. Qu. 2. Quae sit materia et forma diaconatus. — 749. Qu. 3. Quae sit materia et forma presbyteratus. — 750. Dub. 1. An requiratur ad valorem traditio utriusque speciei, nempe vini et hostiae. — 751. Dub. 2. An valide ordinetur qui tangit hostiam et non patenam. — 752. Dub. 3. An, qui tangit calicem et patenam, sed non hostiam. — 753. Dub. 4. An, qui tangit solum calicem, sed non patenam. — 754. Clericus, exercens munus ordinis majoris quem non habet, incurrit irregularitatem. — Quid, si sit laicus (Remissive ad n. 116). — 755. De ordinatione episcoporum. Et an ad valorem requiratur trium episcoporum assistentia. — 756. An episcopus possit conferre primam tonsuram extra suam dioecesim. — 757. Quid agendum in dubio an Ordo sit collatus. — 758. Quomodo supplendi sint defectus in ordinatione commissi. — 759. Et an supplendi tempore statuto ad ordinationes. — 760. Quinam episcopus possit ordinare. (Vide etiam infra, a n. 769). — 761. Quis sit minister Ordinis. — 762. Qu. 1. An possit esse minister quivis sacerdos ex concessione Papae. An etiam ad conferendum presbyteratum. Et an, ad conferendum diaconatum et subdiaconatum. — 763. Qu. 2. An abbates possint conferre tonsuram et ordines minores, aut litteras dimissorias concedere subditis suis non religiosis. — 764. Dub. 1. An possint ordines conferre suis novitiis. — 765. Et an novitiis debeant ordinari ab episcopo loci novitiatus, etc. — 766. Dub. 2. An abbates ordinantes non subditos valide ordinent. — 767. An conferens ordines minores in mortali graviter peccet. — 768. A quo episcopo ordinari debeant regulares. — 769. Ordinatio fieri debet a proprio episcopo, alias, etc. — 770. Plura notanda ex bulla *Speculatorum*. — 771. Quid, si quis in una dioecesi habeat originem, in alia domicilium, et in alia beneficium. — 772. Quid, si casu alicubi nascitur. — 773. Quid, si quis habeat diversa domicilia. — 774. Quando quis possit ordinari ab episcopo beneficii. — 775. Dub. 1. An episcopus beneficii possit dispensare in interstitiis. — 776. Dub. 2. An liceat episcopus ordinet eum cui confert beneficium ut possit eum ordinare. — 777. Quid, si quis in diversis dioecesis beneficiis ha-

beat. Et an studiosi contrahant domicilium. — 778. Quid requiratur ut quis ordinetur ratione domicili. — 779. An barones eorumque filii gaudent domicilio feudorum. An officiales, domicilio loci ubi degunt. — 780. Quomodo possit quis ordinari ratione *familiorum*. — Et an hoc titulo possint ordinari famuli famulorum . . . . . p. 744

DUBIUM II.

QUAE REQUIRANTUR IN ORDINANDO.

781. Quinam valide aut invalide ordinentur. — 782. An valide ordinentur infantes. — 783. Quae requirantur ut quis licite ordinetur, *apud Busenbaum*. — 784. I. Ut sit *viator*; non neophytus, non infamis, hermaphroditus, irregularis, etc. — An autem remaneant ordinant irregulares, etc., quos episcopus protestatur non intendere ordinare. — 785. II. *Animus clericandi*. — Dub. 1. An peccet suscipiens ordinem, nolens ascendere ad superiorem. — Dub. 2. An peccet clericus in minoribus, si uxorem ducat. — Dub. 3. An peccet suscipiens tonsuram ad effugendum forum. — 786. III. Ut sit *confirmatus*. — 787. IV. Ut habeat *litteras dimissorias*. — Not. 1. Episcopi regulariter tenentur per seipso ordinare. Not. 2. Licentia data non expirat morte concedentis. Not. 3. Episcopus confirmatus potest dimissorias concedere; non vero suspensus, etc. Not. 4. Potest episcopus eas dare etiam in aliena dioecesi existens. Not. 5. Non potest vero vicarius generalis. — 788. Not. 6. Quid de capitulo sede vacante. Not. 7. Quid de abbatibus. Not. 8. A quibus debeant habere dimissorias regulares. Not. 9. Quid, si Papa det licentiam cum clausula, ut quis ordinetur a suo *Ordinario tantum*. Not. 10. Potest episcopus confirmare habentem dimissorias. Not. 11. An ordinatio debeat fieri a certo episcopo designato. Not. 12. Sufficit licentia oretenus. — 789. Dub. 1. An episcopus possit ordinare alienum sub spe ratihabitionis. Dub. 2. An episcopus ordinans possit dispensare cum alieno super irregularitate, etc. — 790. V. *Examen de scientia*, juxta qualitatem ordinis suscipendi. — 791. Qu. 1. Quae debeat scire sacerdos, praesertim circa sacramentum *Poenitentiae*. Qu. 2. An illiterati sint irregulares. Qu. 3. An in regularibus minor scientia requiratur. — 792. Quid ultra notandum circa examen. — VI. *Titulus sustentationis*: de quo infra, ex n. 813. — 793. VII. Ut ordines *gradatim* suscipiantur. — 794. VIII. Ut ordines suscipiantur *tempore debito*. — Utrum in festis liceat ordinare in minoribus plus quam duos. — 795. IX. Ut serventur *interstitia*. — 796. An qui eadem die suscipit duos ordines sacros incurrat suspensionem. Quid, si in sabbato suscipit unum, aliud in dominica. Dub. 1. An haec suspensio sit latae sententiae. Dub. 2. An incurrat suspensionem qui suscipit duos ordines sacros, non servatis interstitiis. — 797. An liceat eadem die suscipere quatuor ordines minores cum subdiaconatu. Dub. 1. An excusat consuetudo contraria. Dub. 2. An taliter ordinatus in-

currat suspensionem. Dub. 3. An regulares possint ordinari extra tempora. Dub. 4. An ipsi tunc possint ordinari in quovis festo dupli. Quid de initianis in tribus diebus festivis. — 798. X. Ut servetur *locus debitus*; et existentia episcopi in propria dioecesi. — 799. XI. *Aetas debita*; alias incurritur suspensio. — Dub. 1. An eam incurrat qui ordinatur ante aetatem ex ignorantia crassa. Dub. 2. An mala fide ordinant ante aetatem, possit ea completa, ordinem exercere. Dub. 3. An incurrat irregularitatem suscipiens sacerdotium ante aetatem. An autem irregularitatem, qui ordinatur irretitus *censura* (*Vide ibid.*, v. *Utrum*). — 800. Quomodo computanda aetas. Dub. 1. An possit ordinari mane qui vespera compleat aetatem. Dub. 2. An computandus annus bissextilis. — 801. XII. *Exercitum ordinis suspecti*. — XIII. *Sumpcio Eucharistiae*. — XIV. *Probitas vitae*. — 802. XV. *Vocatio divina*. Quae sint ejus signa. — 803. An peccet graviter qui sine vocatione ordinatur. An peccet episcopus hunc ordinans. — 804. Haec vocatio tanto magis requiritur ad episcopatum et parochiam suscipiendam. — 805. Quae sint officia ordinatorum . . . . . p. 773

§ I.

De obligatione Caelibatus.

806. Quomodo haec obligatio probetur. — 807. Qu. 1. An ipsa sit de jure divino. — 808. Qu. 2. An sit ex praecepto Ecclesiae vel ex voto. — 809. Dub. 1. An ignorans tale votum teneatur ad castitatem. Dub. 2. An, qui expresse nollet castitatem vovere. — 810. Quid, si quis ordinatus sit ante usum rationis. Et quid, si ante pubertatem. — 811. Quid, si ordinetur ob metum. — 812. Qu. 3. Quomodo conjugatus, constante matrimonio, possit in sacris ordinari. — Dub. 1. An istius uxor teneatur religionem profiteri. — Dub. 2. An talis uxor possit nubere . . . . . p. 803

§ II.

De obligatione habendi Titulum.

813. Poena in contraventientes. — 814. De titulo *paupertatis*. — 815. De titulo *beneficii*. — Not. 1. Juxta cuius dioecesis taxam desumentia sit sufficientia beneficii. — Not. 2. Quid, si defectus sit modicus. — Not. 3. Quid veniat nomine beneficii. An stipendia Missarum. — 816. Et an sufficiat beneficium de futuro. — 817. De titulo *patrimonii*. — 818. Qu. 1. An quis possit ordinari ad titulum sue industriae. — 819. Qu. 2. An pater teneatur assignare patrimonium filio volenti ordinari. — 820. Qu. 3. An incurrat suspensionem qui ordinatur sine titulo. — 821. Dub. 1. An, qui ordinatur cum patrimonio facto. — 822. Dub. 2. An, qui ordinatur, data fide de redendo illud donanti. — 823. Dub. 3. An, qui post diaconatum illud donanti renuntiat. — 824. Dub. 4. An ordinatus possit patrimonium renuntiare, si habeat aliunde sustentationem . . . . . p. 809

§ III.

*De obligatione deferendi Habitum
et Tonsuram.*

825. Qu. 1. An peccent graviter clerici non
deferentes habitum. — 826. Qu. 2. An, non
deferentes tonsuram. — 827. Quando isti,

ob habitum et tonsuram dimissam, amittant
privilegium fori et canonis. — 828. Ad quid
teneantur sacerdotes vi *obedientiae* quam
promittunt episcopo. — An possint religio-
nem ingredi episcopo contradicente. — 829.
Quae obligatio sit de Missis et precibus
quae ab episcopo imponuntur ordinatis. —
830. De statutis in concordato nostri re-
gni . . . . . p. 819
